

VEŘEJNÁ PODPORA V OBLASTI DOPRAVY

Ing. Gabriela Kinclová
Oddělení veřejné podpory
Úřad pro ochranu hospodářské soutěže

29.5.2019

Osnova prezentace

- Vymezení předmětu prezentace, obecná východiska
- Případová studie 1 – opatření podpory v rámci IROP
- Případová studie 2 – opatření podpory HMP
- Shrnutí

Vymezení předmětu prezentace, východiska

/1

- Úrovně infrastruktury, na kterých je sledována možná veřejná podpora (VP):
 1. developer a/nebo první vlastník infrastruktury,
 2. provozovatel(é) (tj. podniky, které přímo využívají infrastrukturu pro poskytování služeb konečným uživatelům, včetně podniků, které infrastrukturu pořídí od developera/vlastníka za účelem hospodářského využívání nebo které získají koncesi nebo pronájem za účelem využívání a provozování infrastruktury) a
 3. koneční uživatelé infrastruktury (pokud jsou těmito uživateli podniky – u *spotřebitelů* se VP nesleduje).

(Pozn. potenciální podpora dodavatelům zapojeným do výstavby infrastruktury – pokud otevřený tendr → 0 VP)

Veřejné financování infrastruktury nemusí (na první úrovni) zakládat VP, pokud:

- ❖ infrastruktura není využívána k hospodářské činnosti. Platí, že hospodářský charakter činnosti, k níž se infrastruktura využívá, určuje hospodářskou povahu infrastruktury.

Hospodářský charakter činnosti – určující pro potvrzení podpory „podniku“ (jeden ze 4 znaků VP).
(hospodářská činnost = nabízení zboží a/nebo služeb na daném trhu).

nebo

- ❖ infrastruktura je využívána z jiných členských států pouze v omezené míře a přeshraniční investice na zvažovaném trhu jsou minimální (ovlivněny nanejvýš okrajově) = pouze *místní* dopad podpory.

Vymezení předmětu prezentace, východiska

12

- VP na úrovni provozovatele – předpokladem je VP na úrovni vlastníka/developer. Jádro VP = výhoda: částka, kterou platí za právo využívat infrastrukturu, je nižší než částka, kterou by platili za srovnatelnou infrastrukturu za běžných tržních podmínek.
- ❖ vyloučení *výhody*: koncese na provozování infrastruktury (nebo její části) udělena za **kladnou cenu** prostřednictvím nabídkového řízení, které bylo:
 - *soutěžní*
 - *transparentní*
 - *nediskriminační*
 - *v souladu s postupy podle směrnic o zadávání veřejných zakázek (důraz na parametr „cena“) + předloženy alespoň dvě nabídky*
 - *bezpodmínečné*
 - *jediným relevantním kritériem při výběru byla nejvyšší nabízená cena.*
- Vyloučení VP na úrovni konečných uživatelů → vyloučení *výhody*: infrastruktura je přístupná pro všechny uživatele a za tržních podmínek.

V každém případě nedochází na úrovni konečných uživatelů k podpoře, pokud je provozovatelem soukromý subjekt, který neobdržel veřejnou podporu nebo nenakládá s veřejnými prostředky (nemůže docházet k *přenesení výhody* založené na veřejných zdrojích).

Vymezení předmětu prezentace, východiska

/3

- nařízení Komise (EU) č. 651/2014 (tzv. GBER), čl. 56 - investiční podpora na místní infrastrukturu:
 - „*Financování výstavby nebo modernizace místní infrastruktury, které se týká infrastruktury, jež na místní úrovni přispívá ke zlepšování podnikatelského a spotřebitelského prostředí a k modernizaci a rozvoji průmyslové základny*“
 - nelze použít na „vyhrazenou infrastrukturu“ (= „na míru“)
 - k vybudované infrastruktuře musí být zajištěn přístup pro jakéhokoli uživatele, a to za tržní cenu
 - pokud infrastrukturu neprovozuje vlastník, musí být provozovatel vybrán na základě otevřeného, transparentního a nediskriminačního řízení podle pravidel pro zadávání veřejných zakázek
 - výše podpory je omezena rozdílem mezi způsobilými náklady a provozním ziskem z investice.
 - Zohlednit také ostatní podmínky/omezení - kapitola I a II GBER!
-

Případová studie 1

TERMINÁLY A DOPROVODNÁ PARKOVIŠTĚ (MIMO PRAHU)

Případová studie 1

/4

- Záměr– podpora na výstavbu a modernizaci přestupních terminálů, souvisejících záchytných parkovišť a parkovacích domů v přímé návaznosti na veřejnou hromadnou dopravu
- POPIS ÚČELU OPATŘENÍ
- Přestupní terminály budou relevantní pouze pro společnosti činné v oblasti veřejné hromadné dopravy
- Přínosy podpory: rozvoj hromadné dopravy, zlepšení dopravní obslužnosti území a životního prostředí omezením individuální automobilové dopravy
- Podpořená činnost je místního rázu, pouze v návaznosti na veřejnou hromadnou dopravu, nikoliv na dálkovou mezinárodní přepravu osob.
- Podpořená zařízení musejí být otevřená všem potenciálním uživatelům na základě rovných a nediskriminačních podmínek.

Domněnka – využití GBER (článek 56 - investiční podpora na místní infrastrukturu) by vedlo k výraznému poklesu míry spolufinancování a to na 25 % financování z EFRR (namísto 85 %)

Případová studie 1

/5

- PRŮBĚH PROCESU
- Opatření oznámeno (notifikováno) Evropské komisi 30. 6. 2015
- Navrhovaný základ pro posouzení slučitelnosti: čl. 93 a čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU
- Na sklonku července 2015 – žádost EK o projednání možnosti využití čl. 56 GBER
- EK následně (polovina srpna 2015) zaslala žádost o potvrzení skutečností uvedených ze strany ČR na jednání
- ČR (do týdne) upřesnila okruh příjemců, požadavky na provozovatele, určení nájemného/parkovného, údaje k částečnému komerčnímu využití; potvrdilo otevřený přístup k infrastruktuře + dotaz (sledování provozního zisku)

Případová studie 1

/6

- EK zaslala v polovině října 2015 vyjádření potvrzující možnost uplatnění čl. 56 GBER
- V dopisu shrnuty skutečnosti, ze kterých závěr EK vychází + zodpovězen dotaz MMR (provozní zisk):
 - 1) Účel podpory
 - 2) Maximální výše podpory/projekt
 - 3) Okruh příjemců
 - 4) Vlastnictví infrastruktury + výběr provozovatele
 - 5) Přístup k infrastruktuře
 - 6) Komerční prostory
 - 7) Vyloučení „vyhrazené infrastruktury“
- Otázka provozního zisku – je nutný odhad jeho výše během doby životnosti investice (nelze omezit jen na dobu udržitelnosti)

Případová studie 2

PARKOVIŠTĚ P+R PRAHA

Případová studie 2

17

- Podpora výstavby čtyř ploch P+R v Praze
 - Poskytovatel: HMP (+EU – operační program), příjemce: Technická správa komunikací
 - Rozpočet projektů jednotlivých parkovišť: 100-400 mil. Kč
 - Hledání vhodné výjimky = předmět konzultace s EK
 - Čl. 56 GBER – překročení stropu (400 mil. Kč)/ parkovné vs. tržní cena/ výběr provozovatele
 - Úprava týkající se SOHZ – ověření dostatečnosti přednesených argumentů pro uplatnění Altmark, návrh možného uplatnění nařízení č. 1370/2007 (vazba na MHD)
 - konzultace zahájena v polovině ledna 2016
 - začátek února 2016 – nabídka telefonického projednání opatření od EK
 - zásadní výstup telekonference – požadavek EK na zpracování analýzy trhu; možnost využití rozhodnutí SOHZ
-

Případová studie 2

/8

- HMP – zájem o výjimku v podobě SOHZ, doplněny argumenty pro využití rozhodnutí SOHZ + žádost o projednání argumentů s EK v rámci telekonference
- Na začátku dubna 2016 dokončena analýza trhu a postoupena EK
- telekonference – projednání argumentů pro SOHZ, žádost EK o doplnění analýzy
- Veškeré podklady vyžádané ze strany EK dodány během května
- Vyjádření EK (začátek června 2016): plánovaná podpora zřejmě je v souladu s čl. 56; není spatřován ani rozpor s SOHZ

Shrnutí

/9

Posloupnost kroků k ošetření VP:

- nejprve posoudit, zda:
 - má činnost hospodářský charakter
 - hrozí ovlivnění obchodu EU
- pro VP zvážit vhodnost čl. 56 GBER x rozhodnutí SOHZ
- notifikace opatření VP

Děkuji za Vaši pozornost